JO Y ELL

JOGUINA EN UN ACTE

ARREGLO AL CATALÁ

PER

LLUÍS MILLÁ

LLIBRERÍA MILLÁ
Sant Pau, 21. — BARCELONA
1910

Jo y ell

JOGUINA EN UN ACTE

arreglo al catalá

PER

Lluís Millá

Representada per primera vegada
en el *Teatre Arnau* la nit del 31 de Mars de 1910

LLIBRERIA MILLA
Carrer de Sant Pau, 21.—Barcelona
1910

REPARTIMENT

Personatjes	Actors
LLUISA.	Srta. Fornes.
ADELA.	Sra. Puch.
EDUARDO.	Sr. Cinca (E.)
D. SILVESTRE . . .	» Ginestet.
JOAN	» Marced (P.)

Epoca? Are... y després.

ACTE ÚNICH

Sala de bona apariencia. Porta al fons y laterals. Taula de centre al gerro de flors y periódichs. Mobles propis.

ESCENA PRIMERA

JOAN respatllant la levita del seu amo. Tot seguit D. SILVESTRE pe 'l fons; es un tipo ferrenyo.

JOAN. Jo no se pas ahont dimontri va l' amo per embrutarse tant la roba. No sembla si no que 's revolqui per terra com un porch, ab perdó siga dit. Si jo pogués espiarlo, me guanyaría alguna propina per part de la senyora... y potser alguna garrotada per part del senyor. Veurás, veurás, no t' emboliquis y respatlla, Joanet, respatlla.

D. SIL. *Muy buenas.*

JOAN. *Muy buenas las tenga usted.*

D. SIL. Parlim en catalá, home, parlim en catalá.

JOAN. Com que ha dit *buenas*, jo creya...

D. SIL. Mal cregut.

JOAN. Ah, bueno...

D. SIL. Malo, dich jo.

JOAN. Bueno donchs, malo.

D. SIL. Aixó mateix.

JOAN. (Qui será aquest fulano.) No desitxa pas res mes.

D. SIL. Veure al teu amo.

JOAN. No hi es.

D. SIL. Mentida.

JOAN. Home...

D. SIL. Mentida.

JOAN. Mentida que no es home, vosté!

D. SIL. Mes que tú.

JOAN. Alto! Per xó no hi passo. Tant... bueno, pero mes...

D. SIL. Que no sabs perque hi entrat aquí?

JOAN. Perque ha trobat la porta oberta.

D. SIL. Aixó mateix.

JOAN. Ha sigut un descuyt meu.

D. SIL. Axís m' has estalviat de trucar ó de tirar la porta á terra si no m' obrias depressa.

JOAN. (Quin bruto.)

D. SIL. Soch aixís, jo. Avisa al teu amo que soch aquí.

JOAN. No hi es.

D. SIL. Mentida. Jo no li vist surtir, y no habent surtit á d' esser dins: aixó no falla.

JOAN. Donchs si que falla. Perque don Eduardo hi es y no hi es.

D. SIL. Mentida.

JOAN. Vritat. Hi es; pero com que avuy es diumenge, el seu despaig d' abogat está tancat.

D. SIL. Mentida. Jo 'l veig obert. (Senyalant la porta de la dreta.)

JOAN. Home!. .

D. SIL. Mes que tú.

JOAN. Ja li he dit que per xó no hi passo.

D. SIL. Passa la porta y digas al teu amo que l' espero.

JOAN. (No hi ha remey! Es precís obehirlo.)

D. SIL. Depressa.

JOAN. Qui diré que demana?

D. SIL. Jo.

JOAN. Que no te nom, vosté!

D. SIL. Mes que tú.

JOAN. Mentida.

D. SIL. Eh!

JOAN. Si senyor, si. Que sab com me dich jo!

D. SIL. No.

JOAN. Donchs me dich Joan Bautista Salvador, aixó de nom de fonts, y d' apellido Tresnoms.

D. SIL. Bueno, donchs... vritat. Avisa al teu amo.

JOAN. Quin nom?

D. SIL. Don Silvestre Roca.

JOAN. (Ja ho ets ben be de silvestre, ja.) (Se 'n va per la dreta.)

ESCENA II

D. SILVESTRE sol

No hi ha com el meu sistema. Cridar sempre: qui crida te rahó, y si no 'n té ho sembla, que es igual. Jo aquí vinch perque la meva dona vol èntaular el divorci d' una manera ó altre segons las nostras lleys de separació. Jo no vuy separarme, no ho vuy... Y si aquet abogat don Eduardo Camins, pren part en aquesta separació... el separo jo de part á part. Soch aixís, y qui no li agradi que ho deixi.

ESCENA III

El mateix y JOAN

JOAN. L' amo encare dorm.

D. SIL. Despertal.

JOAN. No puch. Tinch ordre de no despertarlo fins que avisi.

D. SIL. Sent aixís... bueno. A quina hora es llevará?

JOAN. Ell esmorsa á la una.

D. SIL. Jo vindré á l' altre.

JOAN. Que vol dir.

D. SIL. Que 'ts tonto! A l' altre una: á las dugas.

JOAN. Ah!

D. SIL. Ase. Pero digas al teu amo que m' esperi; perque si vinch y no 'l trobo... pego foch á la casa.

JOAN. De passo avisi als bomberos.

D. SIL. Ja, ja. No m' has fet riure, noy.

JOAN. Un altre día será, home.

D. SIL. Mes que tú.

ESCENA IV

Els mateixos y LLUISA per la esquerra

LLUI. Joan, ves á la fotografía de Napoleón, y...

D. SIL. Vosté es la esposa de don Eduardo?

LLUI. Per servirlo... (Qui es aquet senyor!)

JOAN. (Un subjecte molt ben parlat que vol enrahonar ab el senyoret.)

LLUI. Al moment estich per vosté. (A don Silvestre.)

D. SIL. Fassi, fassi, com si fos á casa seva...

LLUI. Ves á la fotografía y...

JOAN. Are fa poch han portat aquet paquet de la fotografía. (Un que hi ha demunt la taula.)

LLUI. Veyam. Això es lo que justament t' enviaba á buscar. El retrato del meu marit.

D. SIL. El retrato! Veyam. Jo 'l conech á aquest individuo.

LLUI. Que diu!

D. SIL. Que 'l conech. Es un parroquiá de La Hechicera, de la Peña, y etc., etc...

LLUI. Y are! Me sembla que s' equivoca.

D. SIL. Y que haig d' equivocarlo, si jo tambe hi vaig.

LLUI. Impossible! El meu marit no sab ballar.

D. SIL. No se 'n ha de sapiguer pas; las donas ja 'l fan ballar be prou. Mes encare; ell es president de la Societat Terpsicore.

LLUI. Li repeteixo que s' equivoca.

D. SIL. Jo li dich que no... Y si vosté, senyora, no fos una senyora, li diría d' altre manera.

LLUI. Que vol dir ab això!

D. SIL. Res: en fí, tornaré quan el seu marit estiga despert. Passihobé. (Se 'n va.)

LLUI. Qu' es boig aquest home, Joan?

JOAN. Si no ho es ni falta poca cosa per serho.

LLUI. Que 'l coneixes?

JOAN. No senyora. Ha vingut ab molts fueros dient que volia veure al senyoret.

LLUI. L' Eduardo als balls públichs! No pot ser.

JOAN. No 's pensi, l' altre día l' escombriayre també me va dir que 'l había vist á la Budalle-

ra menjant cargols á la patarrellada, y ballant l' *agarrao.*

LLUI. Qu' es aixó dē l' *agarrao!*

JOAN. Miri, aixó... Tra-la-rala-lalao... (Ballant.)

LLUI. Prou. Y menjant cargols!

JOAN. A la patarrellada que son els mes... balladors.

LLUI. Ho dupto. Pero jo sabré la vritat.

JOAN. Aquí ve el senyoret.

LLUI. Deixam sola ab ell.

JOAN. A las sevas ordres. (Se 'n va pe 'l fons.)

ESCENA V

LLUISA y EDUARDO per la porta de la dreta, ab batí

EDU. Que malament respatlla la roba aquet diantre de Joan. Quan tú no m' arreglas tot va malament, amoreta meva.

LLUI. Uy, que te has llevat tendre avuy, senyor Terpsícore.

EDU. Terpsícore 'm dius!

LLUI. Que no t' agrada aquet nom?

EDU. Que vols que 't digui, no se...

LLUI. Potser t' agradarán mes els cargols á la patarrellada. Eh, que si?

EDU. (Ay, ay! Tot ho sab.)

LLUI. Que me 'n dius de aixó?

EDU. De que!

LLUI. D' aixó de la Budallera.

EDU. (Justa la fusta. Estich descobert!)

LLUI. Respont. (Pausa.) Que potser has perdut la paraula á la Peña ó á la Hechicera?

EDU. (No hi ha remey, es precís recorre al gran recurs.) Esposa meva, jo no volía dirte res per no donarte un disgust: veig que ho sabs tot, y es precís dir la vritat.

LLUI. Es dir, que ho confessas?

EDU. Deixam esplicar.

LLUI. Esplicat, pero te adverteixo que tinch testimonis que t' han vist per tot aquets llochs que hi anomenat.

EDU. Y tenen rahó. M' ha vist, si: pero jo no hi era.

LLUI. Qui t' entent!

EDU. Veurás. Jo, no soch jo... Millor dit, jo, soch un altre.

LLUI. Que 'ts boig!

EDU. Els que m' han vist, m' han vist; pero no m' han vist.

LLUI. Eduardo, tú no estás bo.

EDU. Calma. En el mon tot te parió, de tot ni ha un altre d' igual; donchs be. Es el cas que á la *cuenta* hi ha un altre individuo que 'ns semblém de manera que tothom ens confon. Se sembla tant á mí, que dirías que soch jo mateix.

LLUI. Vols dir!

EDU. No ho duptis. Veurel á ell y veurem á mí es una mateixa cosa.

LLUI. Y tú l' has vist á ell?

EDU. Un sol cop. Vareig quedarme de pedra. Fará cosa de quince días, entro al café Orient y en un dels miralls de vora la porta me veig jo mateix ab un cigarro á la boca! Vaig per llensarlo... y no hi trobo res. Torno á mirar, y veig que duya la corbata torta! Jo que l' adresso, y encare la veig mes torta! Me giro y veig que al meu costat tenía un individuo tan semblant á mí, que fins feya duptar de la realitat del mirall.

LLUI. Si qu' es estrany aixó!

EDU. Era la contrafigura meva, com... aquells dos personatges de *La Rodoma Encantada*. Vaig quedar encantat.

LLUI. Vols dir!

EDU. Ho pots creurer. No voldría pas tenir per vehí al tal subjecte; podría molt ben esser que algún día pujant l' escala te equivoquesis ab ell y 'l fessis entrar á casa pensante que soch jo.

LLUI. No será tant. Ja 't marcaría jo si arribés aquet cas.

EDU. (Com als moltons.) Y aquí tens esplicat l'

equivocació de tots aquets que diuhen que m' han vist per llochs, que, Deu me 'n guart d' anarhi may de la vida.

LLUI. (Qui sab... Potser te rahó.)

EDU. (Crech que le convensuda.) Mira, ara tinch de sortir, vols arreglarme aquet descusit del forro? (Entregantli la pessa de roba que avans respatllaba en Joan.)

LLUI. Ab molt gust, espós meu.

EDU. Si, Lluisa, si; sempre teu. (Se 'n va Lluisa per la dreta.)

ESCENA VI

EDUARDO

Això es sapiguer nedar y guardar la roba. Si 'm descuido cáhich de cuatre potas... Pero, la meva dona es un angel y 'l meu sistema no falla. Totas las cosas que me las vuy treure de sobre, las carrego á l' altre jo, que no existeix en lloch: y tot lo que 'm convé, m' ho quedo. Are per are lo que mes m' amohina es la conquista de la viudeta, es mes esquerpa que un arissó... Pero no hi fa res: jo l' amansiré. Ahir li vaig pendrer aquest anell, y aviat espero que... Muxoni, aqui ve la meva costelleta.

ESCENA VII

EDUARDO, LLUISA y aviat JOAN, pe 'l fons, quan s' indiqui

LLUI. Ja estich llesta. Hi he posat una floreta al trau perque fassis forsa goig.

EDU. Molt be! Ets la mes bona de las esposas.

LLUI. Y tú el mes bo dels marits.

EDU. Això si. (S' abrassan.)

JOAN. Ejem!

LLUI. Eh!

JOAN. Res, no he vist res.

EDU. Que vols?

JOAN. Una senyora que desitja parlar ab vosté referent á un plet de no se que m' ha dit.

EDU. Que torni demá. Avuy es diumenge y...

LLUI. Si es una client nova no la desprecies, Eduardo.

EDU. Tens rahó. Quan passan s' han d' arreplegar. Rebla tú en tant que m' acabo de vestir. Que passi aquesta senyora. (Se 'n va per la dreta.)

ESCENA VIII

LLUISA y tot seguit ADELA

LLUI. Verdaderament l' Eduardo m' estima de debó.

ADELA. Se pot passar?

LLUI. Endevant, senyora, endevant.

ADELA. Ab permís.

LLUI. Fassi el favor de seurer un moment, y... Que miro! Tú aquí. Adela!

ADELA. Com!... Que veig! Lluisa!

LLUI. La mateixa.

ADELA. Quina sorpresa mes agradable!

LLUI. Es que ignoras que soch la esposa del abogat que segons sembla vens á consultar?

ADELA. Res sabia!

LLUI. Vens per algún plet de familia?

ADELA. Si, si, per un plet...

LLUI. Ho dius d' un modo... Que 't passa?

ADELA. Que 'm vaig casar...

LLUI. Y que.

ADELA. Que 'm vuy separar del marit.

LLUI. Tant aviat!

ADELA. Massa he esperat ja. Al principi tot anava be: cor que vols cor que desitxas. Pero últimament á casa semblaba un joch de pilota.

LLUI. Que vols dir!

ADELA. Que tot anava enlayre.

LLUI. Y are no hi va?

ADELA. Fa tres setmanas que no visch á casa. Me 'n vaig anar á casa dels meus pares.

LLUI. Y las renyinas ab el teu marit, perque eran?

ADELA. Per tot. Caracters incompatibles, sabs? Alló que 's diu, gat y gos.

LLUI. Be; ja tornareu á fer las paus aviat.

ADELA. No ho cregas. Vinch resolta á trencar d' un cop, y tan debó estigués establert el divorci: per mi no quedaría.

LLUI. Vaya unas ideas! Tan aburrida estás del matrimoni!

ADELA. Al contrari, aixís podría tornarme á casar!

LLUI. Alsa, noya, que vas depressa! Y qu' es lo que pretens are?

ADELA. Veurer si hi ha alguna lley ó medit per no tenir que tornar ab el meu marit; aixís quan menos me podría fer passar per viuda, encare que ben mirat ja ho faig are.

LLUI. El que fas?

ADELA. Dich que soch viuda d' un militar que va morir... no se ahont.

LLUI. Quin atreviment!

ADELA. Oh, es molt divertit. Ahi mateix en un ball d' una casa particular, un jove, per cert molt simpátich, se 'm va declarar ab tots els ets y uts. Vaig riurer mes!...

LLUI. Mira que aquestas riallas te poden costar molt caras.

ADELA. No 't cregas, tot ballant una habanera me va pendre del dit un anell de pedras finas que l' aprecio molt.

LLUI. Ho veus com aquestes cosas poden dur grans compromisos.

ADELA. No hi ha por; avuy mateix el recobraré. Y are parlém de tú. Ets felis en el teu matrimoni?

LLUI. Molt. L' Eduardo es el mes bo dels marits. Mira, aquí 'l tens. (Veyentlo surtit per la dreta, ja completament vestit.)

ESCENA IX

Las mateixas y EDUARDO

EDU. Senyora...

LLUI. Eduardo, tinch el gust de presentarte á la meva íntima amiga Adela que feya temps no 'ns veyam.

EDU. Celebro molt... (Ella!)

ADELA. (Que veig! Ell!)

EDU. (La viudeta!)

ADELA. (El que m' ha pres l' anell!)

LLUI. Y aixó! Que teniu! Eu quedat sorpresos!

EDU. No, jo, no...

ADELA. Jo... Me sembla que 'l conech al teu. . marit.

EDU. (Valor) Potser... potser de la sala del Tribunal?

ADELA. No: jo no hi vaig al Tribunal.

EDU. (Planxa.) Vuy dir, que podría ser...

ADELA. Y jo no li soch coneguda?

EDU. No; no puch recordar...

ADELA. Ahi mateix en el ball que va donar la familia Queraltó...

EDU. Queraltó! No 'l conech ni se qui es.

ADELA. Vosté no hi era?

LLUI. Ell al ball! Si el meu marit va anar á una junta d' abogats, ahi vespre.

EDU. Aixó mateix... A una junta d' abogats.

ADELA. (No estás tú mal gat.) Donchs cregui que jo juraria...

LLUI. Estás equivocada, Adela.

ADELA. Vosté no 's diu Joyell?

EDU. No senyora, jo 'm dich Eduardo Camins.

LLUI. Y Serra.

EDU. Aixó mateix, Serra. Ja ho veu, senyora, Serra, *s' erra.*

ADELA. No se si m' erro, pero...

LLUI. Ah, ja entench!... Ja entench!

EDU. (Ay, que la dona ho entent!)

ADELA. Que!

LLUI. No hi atinas! No hi atinas?

EDU. No se...

LLUISA. Si, home, l' altre, l' altre...

EDU. L' altre que!

LLUI. L' altre tú, el teu semblant, el que fa poch me deyas... No hi atinas encare!

EDU. Ah, si! (Ja no atinava en res.) Si, si: Te gracia, ja, ja!

LLUI. Ja, ja! Te gracia, te gracia!

ADELA. Qu' es lo que te gracia!

LLUI. Ja ho crech que te gracia! Figurat que hi ha un altre senyor que se sembla tan á ne 'l meu marit que tothom els confont...

ADELA. Sí?

EDU. Si senyora, si. La manera de caminar, la cara, el vestit, la veu... La veu are la equivocació?

ADELA. (El que veig es la teva barra.)

EDU. Y que per cert que aixó 'm perjudica molt. Fins podría portarme un disgust á casa, mes ben dit, ja casi l' ha portat. Sort que la meva senyora m' estima molt, que del contrari...

LLUI. Si, tú mateixa t' has equivocat.

ADELA. Efectivament, jo hauría dit que vosté era en Joyell.

EDU. Joyell! Se diu Joyell? Si fins el nom ho diu, Jo-y-ell, ell y jo.

LLUI. Es vritat!

EDU. Fassim el favor de dirme ahont viu aquest fulano.

ADELA. Perque?

EDU. Per matarlo...

LLUI. Y are!

EDU. O quan menos obligarli á que 's tregui el bigoti.. ó treuremel jo. No hi poden viure en aquet mon tots dos ab pel á la cara.

LLUI. Deixal estar, y veyas lo que desitja la meva amiga Adela. (Seuhen.)

EDU. Dius be. Diguim senyora, diguim en que puch servirla.

LLUI. Jo 'm retiro, eh?

ADELA. No, no cal. Lo que vaig á dir no es cap secret, y molt menos per tú.

LLUI. Com vulguis.

EDU. Pot parlar ab tota confiansa.

ADELA. Aviat está dit. Vuy separarme del meu marit.

EDU. Jo 'm creya que era viuda vosté.

ADELA. No senyor.

EDU. (Ay que rellisco!) Dispensi. Ab aquell dimoni de Joyell, no se... Tinch el cap...

ADELA. (Qui sab ahont tens el cap.)

EDU. Per motivar la separació, vosté pot alegar motius?

ADELA. No me 'n faltan.

EDU. Molt be. Abans de tot, lo que precisa es la carta de casament y la cédula.

ADELA. Aquí ho te, junt ab dugas cartetas que proban certas relacións que no son pas de gayre bon esser.

EDU. Fassim el favor... (**Al donarloshi ella repara en l' anell que du l' Eduardo, y li cau un mocador de color, sens que ningú se 'n adongui.**) Cregui que per la meva part no quedará res per fer. Demá mateix comensaré l' espedient. Are ab son permís tinch d' anar á veure el meu procurador. Si vol que l' acompanyi en cotxe fins á casa seva...

ADELA. No, gracias.

LLUI. Te quedarás á dinar ab nosaltres, vritat Adela?

ADELA. Ab molt gust.

LLUI. Aixís fins que tú tornis podrém enrahonar de cosas nostras.

ADELA. Si, si; tenim molt que enrahonar.

EDU. (Malament.) Com vulgui. Senyora, he tingut gran gust en coneixer á la amiga de la meva esposa: disposi en tot y per tot.

ADELA. Igualment, y no m' olvidi.

EDU. Això may. Adeu, Lluiseta.

LLUI. Que no triguis, eh!

EDU. Tornaré tan aviat com pugui. (**Se 'n va pe 'l fons.**)

ESCENA X

LLUISA y ADELA

LLUI. Que tal, que 't sembla el meu espos? Que me 'n dius?

ADELA. Te dich qu' es parent de D. Juan Tenorio.

LLUI. Y are! Encare pensas, potser, que es el que deyas del ball?

ADELA. Te asseguro qu' es ell y ningú mes que ell.

LLUI. No ho cregas, es l' altre.

ADELA. Tinch una proba que no ment.

LLUI. Quina proba!

ADELA. L' anell que ja te he dit que 'm va pendre ballant... El teu marit la dú encare. Al donarli els papers be prou que li he vist.

LLUI. Axís donchs tot lo que 'm diu del altre que se li sembla...

ADELA. No es res mes que una comedia inventada per enganyarte miserablement.

LLUI Y jo que tant confiaba!

ADELA. Dels ignocents es la gloria del cel.

ESCENA XI

Las mateixas y JOAN

JOAN. Senyora.

LLUI. Que hi ha?

JOAN. Hi ha aquell senyor d' abans.

LLUI. No estich per rebrer á ningú.

JOAN. Ell vol entrar de totas maneras.

LLUI. Tú arreglat. (Se 'n va, en Joan.) Anem al meu cuarto y acabarás d' esplicarme...

ADELA. Si, si; meditarém un plan de venjansa. (Se 'n van per la esquerra.)

ESCENA XII

JOAN y D. SILVESTRE pe 'l fons

JOAN. Li repeteixo que no pot entrar.

D. SIL. Que no! Ja soch dins. (Donantli una empenta.)

JOAN. Ab empentas, si.

D. SIL. Avisa á la senyora.

JOAN. No hi es.

D. SIL. Mentida.

JOAN. Miri, que...

D. SIL. Si no cumpleixes lo que 't mano, et trenco el cap de una garrotada. (Alsant el bastó.)

JOAN. Prou! Si no modera el seu llenguatge, seré jo qui li trencará el coco. (Enervolant una cadira.)

D. SIL. Alto, noy! M' has convensut! M' agrada el teu caracter. Parlar be no costa rés.

JOAN. Ah si, aixó sempre.

D. SIL. Eh! que es aquet mocador. (El que ha caygut de la Adela.) Jo 'l conech... Si, es de la meva dona, no hi ha dupte. A. S. E

JOAN. Ase.

D. SIL. No senyor. Adela Salinas y Escats. (Aixó es una proba de que la meva senyora ha estat aqui! Sens dupte haurá vingut per consultar al abogat per la separació que vol...) Te una pesseta, noy.

JOAN. Home, que vol que 'n fassi d' una pesseta!

D. SIL. (Te rahó: es poch.) Te dugas pessetas.

JOAN. (Aquest home es boig.)

D. SIL. Are amagam allá ahont vulguis.

JOAN. Que vol jugar á fet?

D. SIL. Te tres pessetas, y fes lo que 't dich.

JOAN. Pero es que jo...

D. SIL. Aquí tens cuatre pessetas, amagam: no hi ha cap compromis, creume.

JOAN. (Ja faré per manera de treuremel de sobre.) Vol amagarse? Donchs miri, entri en aquell cuarto. (Segona de la dreta.) Pero no 's mogui fins que jo l' avisi.

D. SIL. *Conforme, hijo mio.* (Va al cuarto indicat.)

JOAN. (Are 'm parla en castellá, y 'm diu fill seu! Está vist, es boig de per tota la persona.)

ESCENA XIII

JOAN y EDUARDO pe 'l fons

EDU. No 'm trobo be en lloch ni tinch cap per res...

JOAN. (Caramba, l' amo!) Senyor, allí hi ha un subjecte que vol...

EDU. No vuy res; vesten.

JOAN. Es que...

EDU. No m' amohinis. Ves.

JOAN. (Noy, qui mana, mana.) (Se 'n va pe 'l fons.)

EDU. Aquesta amistat ab la falsa viudeta, me te esverat. Ves qui 's podía anar á pensar que vindría á casa la conquista del ball d' ahi vespre.

ESCENA XIV

EDUARDO y LLUISA

LLUI. (Ell aquí! Comensém la comedia.) (Fa la distreta.)

EDU. (Ella. Es precís mostrarme amable.) Ja soch aquí, Lluiseta meva.

LLUI. Eh!

EDU. No t' espantis, soch jo.

LLUI. Valgam Deu! Es asombrós!

EDU. Qué? Que es asombrós!

LLUI. Igual cara!

EDU. Quina cara!

LLUI. El mateix vestit!

EDU. Que dius del vestit?

LLUI. La mateixa manera de caminar!

EDU. Caminar!

LLUI. Y la veu, la veu!...

EDU. Ahont? No la veig... Ahont es.

LLUI. No s' acosti, no s' acosti!

EDU. Pero que tens!

LLUI. Ja ho se qu' es molt atrevit, ja. Pero jo estich avisada, y no li valdrá de res la seva audacia.

EDU. Lluiseta.

LLUI. Entrar aixís en una casa... Es clar, com que sab que es el retrato del meu Eduardo, se 'n aprofita.

EDU. (Are ho comprench! Me pren per l' altre! Ja, ja! Te gracia el cas!) Escolta, Lluiseta...

LLUI. No li permeto que 'm tutegi, senyor meu.

EDU. Senyor teu! Are ho has dit be, *senyor teu*. Jo soch el teu marit.

LLUI. Vosté lo qu' es un farsant. Be prou que 'l conech.

EDU. No dona, no: jo soch l' Eduardo.

LLUI. Vosté es en Joyell.

EDU. Jo y ell? No cregas, soch jo sol. El teu maridet.

LLUI. Vol una proba segura de que vosté no es vosté?

EDU. Que dius!

LLUI. Vuy dir el meu marit.

EDU. Vinga la proba.

LLUI. L' anell que vosté porta en la má esquerra. El meu espós no 'n te cap d' anell.

EDU. (Quin descuit! Es de la seva amiga. Que li diré jo are!) Aquest anell...

LLUI. Aquest anell va esser pres tot ballant, á la meva amiga Adela, ahi vespre en el ball de la familia Queraltó.

EDU. (Noy, ho sab tot.)

LLUI. Si vosté no fos en Joyell, sería el meu marit, y el meu marit no pot portar l' anell d' un trapella que nega siga casat.

EDU. (Ni en Ciceron.)

LLUI. Ho te entés?

EDU. (Juguém el tot pe 'l tot.) Vaja, ja qu' es precís declarar la vritat, confesso que jo soch...

LLUI. En Joyell?

EDU. Si senyora, si en .. Joyell.

LLUI. (Que 'n te de barra!) (Toca 'l timbre.)

EDU. Que fa are?

LLUI. Lo que deu fer una dona honrada.

ESCENA XV

Dits y JOAN

JOAN. Demanan?

LLUI. Joan, acompanya al senyor á la porta.

JOAN. Que s' ha girat un peu? Que no pot caminar?

LLUI. Vuy dir que 'l plantis al mitj del carrer.

JOAN. Que 'l planti! Y perque l' haig de plantar!

LLUI. Perque jo ho mano. (Se 'n va per la porta de la esquerra.)

JOAN. Senyor, jo...

EDU. Plantam, home, plantam... al carrer.

JOAN. Si, perque vosté 'm planti una bofetada, eh?

EDU. No tinguis por. Ja me 'm vaig jo sol. (Se 'n va pe 'l fons, dreta.)

JOAN. Si ho entench, que 'm pelin. En fí, ells s' arreglarán. (Se 'n va pe 'l fons esquerra.)

ESCENA XVI

LLUISA, tot seguit EDUARDO

LLUI. Y se 'n anat abans de confessar la seva falta! May hauría dit que l' Eduardo fos aixis!... Callém que ell torna. (Seu fent la distreta.)

EDU. (Ja no porto l' anell. Ja soch el marit.) Ja soch aquí, Lluiseta: eh que hi vingut aviat!

LLUI. Si, si que has enllestit. (Ja no du l' anell. Comprench la jugada.) Vejám las mans.

EDU. Las mans, dius! Mirátelas. Que hi vols veurer en ellas?

LLUI. La proba de que tú ets tú.

EDU. Y es clar que soch jo.

LLUI. Si, si: are ja ho veig, pero es que m' ha passat un cas...

EDU. Un cas de que?

LLUI. El cas de que ja l' he vist.

EDU. Has vist, á qui has vist?

LLUI. A ell, al fulano, al altre tú.

EDU. No comprench!...

LLUI. En Joyell.

EDU. Ah, si? (Está entés; m' equivocaba de debó.)

LLUI. Ha entrat fins aquí.

EDU. (Aixó va mes be del que 'm creya.) Que dius! fins aquí!

LLUI. Si; are mateix le fet treurer pe 'l criat.

EDU. (Va be, va be.)

LLUI. La primera vegada m' ha sorprés, pero á la segona...

EDU. La primera!

LLUI. Si, ha vingut dugas vegadas.

EDU. Dugas!

LLUI. Dugas.

EDU. Y dius que la primera vegada te ha sorprés... Com te ha sorprés?

LLUI. M' ha sorprés al meu cuarto, y... Y com ell es igual que tú...

EDU. Tot... tot igual?

LLUI. Tot, menos una cosa.

EDU. Quina cosa.

LLUI. L' anell. Per l' anell le conegut la segona vegada. Tú no 'n has dut may d' anells, vritat?

EDU. May.

LLUI. Donchs, sort d' aixó.

EDU. (Será cert que hi ha un altre jo? Ay! ay! No fem bromas.)

LLUI. Us assembleu els dos com dugas gotas d' aygua. Es molt facil equivocarse.

EDU. (Ay, ay, ay! que aixó no va gens be...)

LLUI. Y qu' es molt atrevit.

EDU. Senyora, no fem bromas!

LLUI. Si, si, vaya unas brometas gasta el fulano... Ah, pero el qu' es la segona vegada...

EDU. Prou segonas y primeras! (Ab gran crit.) Jo ja no se ahont soch! No se que 'm faig! No se que tinch al cap!

LLUI. Ay! me fas por! Semblas un toro!

EDU. Aixó mateix; un toro ab banderillas de foch! Bruuu!. .

LLUI. Jo fujo!

EDU. Alto aquí! (Volguen aturarli el pas.)

LLUI. Socorro! (Fuig al seu cuarto.)

ESCENA XVII

EDUARDO, aviat JOAN

EDU. Jo si que li feta bona! He inventat un parany, y he vingut á caurer en las mevas mateixas xarxas. Que existeix un altre jo, no hi ha pas dupte; la meva dona no es capás de mentir, no. Oh, pero jo 'l trobaré, jo 'l travaré, maldament s' amagui per las claveгueras. Joan. Aquet me dirá la vritat.

JOAN. (Surtint.) Qui demana? Ah, es vosté! Fassi 'l favor de surtir inmediatament.

EDU. Que dius are, boig!

JOAN. Lo que la senyora mana.

EDU. Deixat de senyoras, are, y digas: qui soch jo?

JOAN. Don Eduardo.

EDU. Molt be. Te una pesseta.

JOAN. Gracias.
EDU. Promets dirme la vritat?
JOAN. La vritat justa.
EDU. Te dugas pessetas.
JOAN. Are dugas! Vaja, el mateix que l' altre.
EDU. Quin altre!
JOAN. L' altre senyor que ha vingut.
EDU. Ah, es cert que ha vingut un altre!
JOAN. Certíssim.
EDU. Parla y... Te tres pessetas.
JOAN. Are tres! Igual, igual que vosté.
EDU. Igual que jo, dius!
JOAN. Si senyor, de pesseta en pesseta.
EDU. (No hi ha dupte, no... La meva desgracia es ben certa.)
JOAN. (Que li passa!)
EDU. Donch, be; quan torni aquest senyors...
JOAN. No ha marxat pas.
EDU. Que no, dius! Ahont es?
JOAN. Allá dins s' amagat.
EDU. S' amagat! Jo 'l trobaré. (Del secreter treu un rewolver.)
JOAN. Que vol fer!
EDU. Vaig á pegarli un tiro. (Se 'n va per la dreta.)

ESCENA XVIII

JOAN, LLUISA, ADELA y aviat D. SILVESTRE y EDUARDO segons se vagi indicant.

JOAN. Això es tempesta ab trons y llamps! (Gran suroll dins.)
LLUI. Que son aquets crits, Joan!
ADELA. Y tal! que passa?
JOAN. Que l' amo s' ha tornat boig. Que vol matar á un home.
ADELA. No será tant.
LLUI. A quin home vol matar?
JOAN. Al que ha vingut aquest dematí, y que l' espera allá dins.
LLUI. Oh, quina equivocació! (Un tiro dins.)
JOAN. Sent? Ja fan salva.
LLUI. Corre, Joan, corre á salvarlo.

JOAN. Y si 'm toca 'l rebrer!

ADELA. Anemhi tots plegats. (Al anar á la porta de la dreta, surt don Silvestre molt esperverat.)

D. SIL. Socorro! que 'm matan.

LLUI. Qui es aquest home!

ADELA. El meu marit!

D. SIL. La meva dona! Salvam. Hi ha un boig que vol matarme. (Altre tiro dins y gran soroll de vidres trencats.) Sent?

JOAN. Noy, com repeteix! Ja passan aygua.

LLUI. Eduardo! Eduardo!

EDU. (Surtint.) L' he mort! L' he mort! Era el meu rival! Era l' home doble, el meu jo... Jo y ell no hi cabiam en el mon.

JOAN. Y tant gran qu' es!

EDU. Soch un assessí! Un assessí!

LLUI. Espós meu, calmat.

EDU. Era ell! Era ell! He entrat al meu cuarto, busco, regiro mobles, y darrera l' armari ropero que estaba amagat. Era verament el meu retrato, tot igual, tot. Tú tenías rahó al dirme que eram dugas gotas d' aygua. Al tenirlo devant per devant, un vel de sang m' ha cegat! Apunto el rewolver, disparo y...

JOAN. Y el mirall del armari fet á micas.

EDU. Que dius!

JOAN. Que el tros mes gros es aixís, com el cap del dit.

EDU. Y el cadaver!

JOAN. El *calabré* encare belluga.

EDU. Pobre home, com deu patir!

LLUI. El que pateix ets tú, si; tú pateixes una gran equivocació creyent que existeix el ser inventat teu, y are pensantse que l' has mort.

D. SIL. Ha vingut d' un gruix de mitja pesseta llissa per no encastarme la bala al nas. Figurat, jo estaba darrera del portier, y pum!

EDU. Qui es aquest home!

ADELA. El meu marit.

EDU. Ah! Es dir que...

LLUI. Es dir, que han vingut á fer las pau; perque ell no tornará may mes á... A disgustar á la

seva esposa, vritat?

D. SIL. Li prometo.

EDU. Y en Joyell!

LLUI. En Joyell, míratel, aquí 'l tens. (Posantlo devant del mirall.)

EDU. No parlis mes. Perdó. (Agenollantse.)

LLUI. El perdó tenen de donartel els senyors.

EDU. (Al públich.)

Jo, del JO-Y-ELL inventó,
d' aquí aixecat no 'm veureu
fins que aplaudint perdoneu
á aquest pobre pecadó.

(Si no aplaudeixen no s' aixeca.)

ARE, PROU.

GALERÍA TEATRAL

OBRAS CATALANAS

Dònas	Homes			Actes		Autors	Preus
1	7	Els Tremendos.	juguet	1	vers.	J. Asmarats. . .	0'25
1	3	Las orellas de D. Pau . .	»	1	prosa.	J. Molgosa . . .	
1	1	Renyinas d'enamorats. . .	diàlech	1	»	Ll. Millà . . .	
1	3	A cal callista	juguet	1	»	J. Asmarats. .	
2	2	Cartetas d'amor.	»	1	»	Ll. Millà . . .	
1	1	La capsa de rapè.	diàlech	1	»	Ll. Millà . . .	
1	2	El llit del capità	joguina	1	»	Ll. Millá . . .	
1	5	Un músich de regiment. .	sarsuela	1	»	J. M.ª Pous.	
0	5	L'escusa del malalt. . . .	joguina	1	»	J. Asmarats. . .	0'25
2	3	Jo y ell	»	1	»	Ll. Millà	0'50

UNA PESETA

Aquesta Galería publicarà obras de distints autors

Se facilitan catàlechs